

Małe kroki zamiast dużych projektów: Francja i Niemcy o rozwoju WPBiO

Justyna Gotkowska

12 września media opublikowały niemiecko-francuski *non-paper* „Ożywienie WPBiO. W stronę szerokiej, realistycznej i wiarygodnej obronności w UE”. Dokument zawiera propozycje dotyczące (1) wzmocnienia wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO) – usprawnienia misji szkoleniowych UE, wzmocnienia Eurokorpusu pod tym kątem, stworzenia dowództwa europejskiego w zakresie służby medycznej, zwiększenia świadomości sytuacyjnej poprzez lepszy dostęp do danych satelitarnych; (2) przyspieszenia wdrażania decyzji Rady Europejskiej z 2013 i 2015 roku – wprowadzenia programu badawczego na cele obronne finansowane przez UE, wzmocnienia współpracy NATO–UE, rewitalizacji grup bojowych UE; (3) wzmocnienia współpracy przemysłów zbrojeniowych – wprowadzenia np. fiskalnych bodźców do współpracy w ramach Europejskiej Agencji Obronnej, rozwijania wspólnych zdolności (tankowanie w powietrzu, komunikacja satelitarna, cyberbezpieczeństwo, drony) oraz przejrzystości w zakresie krajowych budżetów obronnych i planów modernizacyjnych. Dokument wzywa do wykorzystania stałej współpracy strukturalnej (PESCO) do realizacji wyżej wymienionych propozycji.

Komentarz

- Niemiecko-francuski *non-paper* wpisuje się w szereg wypowiedzi i inicjatyw w obszarze bezpieczeństwa przedstawionych po brytyjskim referendum. Niemcy i Francja postrzegają plany wyjścia z UE Wielkiej Brytanii – państwa blokującego do tej pory rozwój WPBiO, jako możliwość wzmocnienia unijnej współpracy wojskowej. Uznają też za konieczne zaproponowanie nowych pomysłów na integrację europejską w zmienionej sytuacji politycznej w UE. Ze względu na trudność wypracowania wspólnych inicjatyw w innych obszarach (np. pogłębienie integracji gospodarczej), najmniejszym wspólnym mianownikiem okazały się propozycje w zakresie bezpieczeństwa i obronności. Niemiecko-francuski *non-paper* bazuje na dokumencie „Silna Europa w niepewnym świecie”, przedstawionym w czerwcu br. przez szefów resortów spraw zagranicznych Francji i RFN.
- Dokument nie zawiera przełomowych propozycji, jak np. stworzenie Europejskiej Unii Obronnej czy też Armii Europejskiej, które przewijały się we wcześniejszych debatach. Przedstawione wnioski koncentrują się raczej na pragmatycznych krokach wzmacniających dotychczasowe działania w ramach WPBiO czy realizację wcześniejszych decyzji. Niemcy i Francja chciałyby, żeby propozycje te zostały

zatwierdzone na Radzie Europejskiej w grudniu br.

- Mimo dyskusji na temat zacieśniania współpracy wojskowej w UE, nie wydaje się, aby proces ten znacząco przyspieszył w przyszłości. Decyzje podjęte na szczycie NATO w Warszawie (reforma NRF, rozbudowa sił rozwinięcia, rozmieszczenie rotacyjnych batalionowych grup bojowych na wschodniej flance) wymagają dużych nakładów finansowych i personalnych, w związku z czym tworzenie nowych europejskich struktur jest mało prawdopodobne. Niewykluczone (i korzystne) są małe kroki zwiększające współdziałanie państw członkowskich. Kluczowe w zakresie wzmocnienia europejskiego bezpieczeństwa są jednak znaczny wzrost nakładów na obronność i tworzenie nowych zdolności wojskowych, a nie nowych unijnych struktur.